

Súd: Okresný súd Žilina
Spisová značka: 6C/22/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5119202860
Dátum vydania rozhodnutia: 07. 06. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mgr. Michaela Priesolová
ECLI: ECLI:SK:OSZA:2021:5119202860.10

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Žilina v konaní pred sudkyňou JUDr. Mgr. Michaelou Priesolovou v právnej veci žalobcu: S. X., A.. XX.X.XXXX, S. W. M. XXXX/XX, Ž., Š. E. X., F. N.: Y. O. U.. G.. P. I., X..H..E.., G.: XX XXX XXX, X. XX, Ž., F. Ž.: U. O., A.. X.X.XXXX, S. W. U. XXXX/XX, Ž., Š. E. X., F. N. Y. O. U.. O., X..H..E.., G.: XX XXX XXX, X. X. T. Q. XX, Ž., o odporovateľnosti právneho úkonu, takto

rozhodol:

I. Súd u r č u j e, že právny úkon - T. E. Q. W. X. P., J. P. Ž. Y. U. P. P. O., A.. X.X.XXXX, W. U. XXXX/XX, Ž., je voči žalobcovi právne neúčinná.

II. Žalobcovi priznáva proti žalovanej nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca sa žalobou podanou na tunajšom súde 11.3.2019 domáhal voči žalovanej určenia odporovateľnosti právneho úkonu - Dohody o vysporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva žalovanej a jej manžela (dĺžníka) žalobcu tak, že predmetná dohoda je voči žalobcovi neúčinná a zároveň si uplatnil nárok na náhradu trov konania.

2. Žalobca žalobu skutkovo odôvodnil tým, že žalobca ako veriteľ má judikované a vymáhateľné pohľadávky voči dĺžníkovi - manželovi žalovanej P. O., A.. XX.XX.XXXX W. U. XXXX/XX Ž. (ďalej len ako „dĺžník“), a to na základe rozsudku Okresného súdu Žilina sp.zn. 14C/218/2015-86 z 20.09.2016 právoplatného 18.10.2016 a vykonateľného 22.10.2016, ktorým bol dĺžník zaviazaný zaplatiť žalobcovi sumu 7.070 Eur a príslušenstva úrokov z omeškania a tiež uznesenia Okresného súdu Žilina sp.zn. 14C/218/2015-92 z 25.10.2016 právoplatného 15.11.2016 a vykonateľného 19.11.2016, ktorým bol dĺžník zaviazaný zaplatiť žalobcovi trovy konania spočívajúce v trovách právneho zastúpenia 1.682,43 Eur a súdneho poplatku 572,50 Eur. Uvedené pohľadávky žalobca od dĺžníka vymáha v exekučnom konaní 193Ex 708/17 pred súdnym exekútorom JUDr. Mgr. Vladimírom Zacharom, PhD., pričom v upovedomení o začatí exekúcie z 25.08.2017 bol dĺžníkovi uložený zákaz nakladať so svojim majetkom, ktorý podlieha exekúcii. Rozsudkom Okresného súdu Žilina sp. zn. 27C/11/2015 z 31.05.2017 právoplatného 13.12.2018 a vykonateľného 18.12.2018 v spojení s Rozsudkom Krajského súdu v Žiline č. k. 7Co/261/2018-265 z 28.11.2018 právoplatného a vykonateľného 13.12.2018, ktorými bol dĺžník zaviazaný zaplatiť žalobcovi sumu 26.675 Eur a príslušenstva úrokov z omeškania. Pohľadávka je vymáhaná v exekučnom konaní sp. zn. 14Ek/347/2019 na Okresnom súde Banská Bystrica. Uznesením Okresného súdu Žilina č. k. 27C/11/2015-276 z 30.01.2019, ktorým bol dĺžník zaviazaný zaplatiť žalobcovi trovy odvolacieho konania vo výške 534,45 Eur. Dĺžník bol spolu so žalovanou ako svojou manželkou bezpodielovým spoluvlastníkom nehnuteľností: bytu č. 14 v bytovom dome súp. č. 3217 k. ú. Žilina, zapísaný na D. Č.. XXXX ako aj pozemku parc. I. Č.. XXXX/XX o výmere 641 m2 ostatné plochy, O.. Ú.. D., N. A. D. Č.. XXXX, Y. Q. N. D. Č.. XXXX Y. D. Č.. XXXX N. XX.XX.XXXX vlastníkom bytu a pozemku je už výlučne žalovaná, pričom titul nadobudnutia uvedený na LV č. XXXX je uvedený

ako Dohoda o vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva manželov pod č. Q. XXXX/XXXX Q. F. XX.XX.XXXX - XX/XXXX. Z uvedeného je zrejmé, že dlžník uzavrel so žalovanou ako svojou manželkou Dohodu o vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva manželov, ktorým právnym úkonom došlo k ukráteniu vymáhateľných pohľadávok žalobcu.

3. Dňa 18.6.2019 doručila žalovaná vyjadrenie k žalobe (č.l. 45), v ktorom uviedla, že žalobný nárok neuznáva v celom rozsahu. Žalovaná uviedla, že v roku 2018 požiadala o zrušenie bezpodielového spoluvlastníctva manželov, ktoré následne súd zrušil. Následne došlo medzi manželmi k dohode o vyporiadaní BSM, na základe ktorej žalovaná navrhla, aby jej pripadol byt a pozemok a manželovi obchodný podiel v jeho spoločnosti. Poznomenala, že úver na kúpu nehnuteľnosti bol splácaný z jej príjmu a pozemok kupovaný, pretože ho chcela. Zdôraznila, že o záväzkoch jej manžela voči žalobcovi nemala vedomosť. Manžel jej až po doručení žaloby uviedol, že do zlej finančnej situácie sa dostal vinou iných osôb vrátane žalobcu. V súčasnosti voči jeho osobe prebieha na Okresnom súde Žilina insolvenčné konanie pod sp.zn. 30dS/2/2019, v ktorom mu bola poskytnutá ochrana pred veriteľmi. Zároveň oznámila, že si zabezpečí právnu pomoc a požiadala o lehotu 15 dní na doplnenie vyjadrenia.

4. Dňa 14.7.2019 doručil vyjadrenie k žalobe právny zástupca žalovanej (č.l. 57), ktorý uviedol, že základnou podmienkou úspešnosti žaloby podľa ustanovenia 42a OZ je preukázanie, že právnym úkonom došlo k ukráteniu uspokojenia pohľadávky žalobcu. Pod ukrátením sa rozumie zmenšenie majetku dlžníka, ktoré neumožní uspokojiť pohľadávku celkom, alebo aj z časti, pričom dôkazné bremeno zaťažuje žalobcu. V žalobe žalobca skutkovo nevymedzuje žiadne tvrdenia a dôkazy, z ktorých by skutočnosť, že došlo k ukráteniu uspokojenia jeho pohľadávky nastala. Iba vo všeobecnej rovine konštatuje, že došlo k prevodu majetku medzi žalovanou a jej manželom - dlžníkom žalobcu a rovnako tak neuvádza, že žalovaná ako jeho manželka mala vedomosť, alebo by jej bolo možné spravodlivo vyčítať, že v čase realizovaného odporovaného úkonu ju mať mohla, t. j., že dochádza k ukráteniu veriteľa. Zo žaloby vyplýva, že v danom prípade je žalovanou osoba blízka, t. j. manželka dlžníka. Zákonné ustanovenia § 42a ods. 2 OZ od osoby blízkej dlžníkovi požaduje, aby sa o právnych úkonoch s dlžníkom, alebo pri právnych úkonoch, ktoré dlžník urobil v jej prospech presvedčila, že právny úkon neukracuje veriteľa dlžníka a vedie ju k tomu, aby nerobila právne úkony na ujmu práv veriteľov dlžníka. Žalovaná sa môže odporovacej žalobe ubrániť ak preukáže, že úmysel dlžníka ukrátiť odporovaným právnym úkonom veriteľa nemohla aj pri náležitej starostlivosti poznať. Vynaloženie náležitej starostlivosti predpokladá, že osoba blízka dlžníkovi vykonala s ohľadom na okolnosti prípadu a s prihliadnutím k obsahu právneho úkonu dlžníka primeranú činnosť, aby úmysel dlžníka ukrátiť veriteľa,

ktorý tu v dobe odporovaného právneho úkonu objektívne musel byť, t. j., aby sa o tomto úmysle dozvedela. Žalovaná uzatvorila s dlžníkom veriteľa manželstvo dňa 27. 2. 1999 a rozsudkom Okresného súdu Žilina 42Pc 11/2018 zo dňa 5. 10. 2018 bolo rušené BSM medzi žalovanou a P. O.. Dohodou o vysporiadaní BSM zo dňa 17. 12. 2018 bolo vysporiadané BSM tak, že žalovanej pripadlo do vlastníctva z masy W. E. P. Q. E. Y. B. N. XXXGO, W. Č.. XX Q. E. T. Č.. XXXX spolu s podielom na spoločných častiach a zariadeniach domu o Q. XX/XXXX zap. na LV č. XXXX a pozemok KN C XXXX/XX ostatné plochy o výmere 641 m² kat. územia Lietava zap. na LV č. XXXX - záväzok uhradiť zostatok splátkového úveru poskytnuté Slovenskou sporiteľnou a. s. na základe Zmluvy o splátkovom úvere zo dňa 24. 11. 2017 v sume 91.350,- Eur, zostatok ku dňu zániku BSM vo výške 89.388,- Eur. Dlžníkovi veriteľa v rámci vysporiadania masy BSM pripadol do vlastníctva obchodný podiel spoločnosti Y. B., X.. H.. E., G.: XX XXX XXX. Žalovaná po dohode spolu s manželom už počas manželstva od roku 2015 financovala z vlastného príjmu celý chod domácnosti, t. j. uhrádzala všetky náklady titulom nájomného na byt, poplatkov a daní, splácala úvery a financovala bežný chod domácnosti. Z jej príjmu boli teda uhrádzané všetky náklady spojené s manželstvom. Dlžník veriteľa, t. j. jej manžel zo svojho príjmu uhrádzal svoje životné náklady bez toho, aby sa podieľal na chode domácnosti a hradenia ich nákladov. Súdu predložil mzdové listy dlžníka - veriteľa P. O. za obdobie roky 2015 - 2019, čím preukazuje výšku jeho príjmu, z ktorého nebol schopný hradiť náklady chodu domácnosti a úveru a finančné prostriedky slúžili výlučne na jeho osobnú spotrebu. Žalovaná v čase od roku 2015 - 2019 z titulu svojej pracovnej pozície sa v priebehu pracovných dní v pracovnom týždni nezdržovala v mieste trvalého bydliska, prácu vykonávala mimo trvalého bydliska. V čase uzatvorenia Dohody o vysporiadaní BSM žalovaná nemala vedomosti o záväzkoch svojho manžela, pretože nebola účastníčkou súdnych konaní, manžel ju o svojich záväzkoch neinformoval a na nehnuteľnostiach neviazali žiadne ťarchy, ktoré by nasvedčovali, že by sa mali viesť exekúcie, resp. že by mali byť vymáhané finančné prostriedky titulom vzniknutých záväzkov voči jej manželovi. Pokiaľ mal manžel v minulosti finančné problémy, tieto jej oznámil a na ich vyrovnanie mu z vlastného účtu na

jeho účet poukázala finančné prostriedky, aby svoje záväzky vyrovnal. K takejto situácii došlo dňa 19. 2. 2018, kedy poukázala manželovi na účet 1.500,- Eur, 10. 1. 2018 sumu 5.000,- Eur a 7. 3. 2016 - suma 1.500,- Eur. Žalovaná preukázala, že vynaložila náležitú starostlivosť, t. j. všetku možnú aktivitu na zistenie úmyslu svojho manžela pri uzavretí dohody o vysporiadaní BSM a nemohla ani pri vynaložení náležitej starostlivosti, ktorú bezpochyby splnila mať vedomosť o predmetnej pohľadávke žalobcu a v tejto súvislosti o možnom úmysle svojho manžela znížiť svoj majetok na úkor uspokojenia pohľadávky veriteľa a Dohoda o vysporiadaní BSM bola len logickým vyústením konania o zrušenie BSM v zmysle ustanovenia § 148a OZ. Vynaloženie náležitej starostlivosti predpokladá, že osoba blízka dlžníkovi vykoná s ohľadom na okolnosti prípadu a s prihliadnutím k obsahu právneho úkonu dlžníka takú činnosť, aby úmysel dlžníka ukrátiť veriteľa, ktorý tu v čase odporovaného právneho úkonu objektívne vzaté musel byť, z ich výsledkov poznala, t. j. aby sa o tom úmysle dozvedela. Žalovaná vynaložila náležitú starostlivosť, pričom sa jej nepodarilo okolnosť ukrátenia dlžníka zistiť, nemala o nej vedomosť, a to predovšetkým s poukazom na argumentáciu a listinné dôkazy, ktoré žalovaná predložila s vyjadrením k žalobe. V závere žiadal právny zástupca žalovanej žalobcu v celom rozsahu zamietnuť a žalovanej priznať nárok na náhradu trov konania.

5. Žalobca dňa 13.9.2019 doručil vyjadrenie k vyjadreniu žalovanej dňa 13.9.2019 (č.l. 132), v ktorom poukázal na tvrdenie samotnej žalovanej, že k návrhu na zrušenie a vyporiadanie BSM za trvania manželstva sa odhodlávala niekoľko rokov. Bezpodielové spoluvlastníctvo žalovanej a jej manžela bola zrušené rozsudkom zo dňa 5.10.2018, pričom k dohode o vyporiadaní BSM došlo 17.12.2018. Žalobca tvrdil, že z výpisu zo živnostenského registra vyplýva, že všetky živnostenské oprávnenia zanikli manželovi žalovanej v roku 2012 a jedinou živnosťou v čase podania žaloby o zrušenie BSM bola živnosť od 1.3.2018, ktorá vznikla po vyhlásení rozsudku sp.zn. 27C/11/2015 z 31.5.2017, ktorým bol manžel žalovanej povinný zaplatiť žalobcovi 26.675,- Eur. Žalobca tiež poukázal na ďalšie súvislosti, t.j. živnosť žalobcu vznikla 1.3.2018, po zrušení BSM súdom dňa 5.10.2018, došlo k zániku živnostenského oprávnenia dňa 17.12.2018. Rozsudok vo veci sp.zn. 27C/11/2015 sa stal vykonateľný 18.12.2018 (po rozhodnutí odvolacieho súdu) a P. O., manžel žalovanej podal dňa 28.3.2019 návrh na určenie splátkového kalendára a dňa 11.4.2019 mu bola súdom poskytnutá ochrana pred veriteľmi. Tvrdenie žalovanej je podľa názoru žalobcu účelové a nepravdivé, nakoľko musela vedieť o krokoch svojho manžela ako aj o jeho dlhoch voči žalobcovi. Postup žalovanej a jej manžela považoval za koordinovaný s cieľom zmariť uspokojenie pohľadávky žalobcu. V uvedenej veci podal žalobca aj trestné oznámenie pre poškodzovanie veriteľa, ktoré je v súčasnosti vedené na ORPZ Žilina pod ČVS: ORP-626/ZZ-ZA-2019. Zo samotných vyjadrení žalovanej je zrejmé, že vedela o dlhoch svojho manžela, nakoľko pred vznikom živnosti mu poskytla sumu 1.500,- a 5000,- Eur. Okrem toho je verejne dostupný register exekúcií, kde si môže ktorákoľvek osoba zistiť a preveriť, či je na niekoho vedená exekúcia alebo nie. O tom, že žalovaná o všetkom vedela, má vedomosť aj družka žalobcu, ktorá žiadal žalobca vypočuť.

6. Žalovaná sa k vyjadreniu žalobcu vyjadrila v podaní doručenom súdu dňa 4.10.2019 (č.l. 145). Tvrdila, že v čase uzavretia Dohody o vyporiadaní BSM s manželom, P. O., nemala vedomosti o záväzkoch svojho manžela, pričom vynaložila náležitú starostlivosť, ktorú splnila a vedomosť o pohľadávke žalobcu a o úmysle svojho manžela znížiť svoj majetok na úkor uspokojenia pohľadávky veriteľa nemala. S ohľadom na uvedené žiadala žalobu zamietnuť.

7. Následne súd vo veci nariadil pojednávanie na 15.4.2020, ktoré odročil na žiadosť právneho zástupcu žalovanej na 27.5.2020. Na tomto pojednávaní súd vec prejednal za účasti strán sporu a ich právnych zástupcov. Právna zástupkyňa žalobcu zotrvala na žalobe a jej dôvodoch v celom rozsahu. Zdôraznila vzájomné súvislosti medzi judikovanými pohľadávkami žalobcu voči manželovi žalovanej a zrušením a vyporiadaním bezpodielového spoluvlastníctva žalovanej a jej manžela. Žalovaná podľa názoru žalobcu mala vedomosť o dlhoch jej manžela a obávala sa o ich spoločný majetok. Právny zástupca žalovanej uviedol, že petit žaloby je neurčitý a nevykonateľný, pričom samotný nárok poprel. Žalobca nepreukázal svoje tvrdenia o tom, že žalovaná mala vedomosť o dlhoch manžela, a tak neunesol dôkazné bremeno. V čase vypracovania Dohody o vyporiadaní BSM, žalovaná nemala vedomosť o záväzkoch svojho manžela. Na vyrovnanie záväzkov z minulého podnikania poskytla žalovaná svojmu manželovi finančnú hotovosť. Na pojednávaní bola vypočutá žalovaná a následne súd pojednávanie odročil za účelom výsluchu navrhnutých svedkov - P. O. Y. Y. O., Y. S. A. XX.X.XXXX. Pojednávanie dňa 17.8.2020 bolo odročené z dôvodu výskytu nákazy ochorením COVID- 19 na 30.9.2020, následne z dôvodu práceneschopnosti právneho zástupcu žalovanej na 3.2.2021 a opakovane odročené z dôvodov protipandemických opatrení a v súlade s vyhláškou MS SR č. 24/2021 Z.z..

8. Na pojednávaní dňa 7.6.2021 súd vec prejednal a rozhodol za účasti strán sporu a ich právnych zástupcov. Súd vypočul navrhovaných svedkov, a to manžela žalovanej P. O. Y. T. Ž. - Y. O.. Následne súd oboznámil so spornou časťou listinných dôkazov, pričom od zostatku listín nachádzajúcich sa v spise s oboznámením upustil z dôvodu súhlasu strán sporu, nakoľko ich obsah im bol známy. Následne súd vec posúdil podľa nižšie citovaných zákonných ustanovení:

9. Podľa § 3 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej iba OZ), výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

10. Podľa § 34 OZ, právny úkon je prejav vôle smerujúci najmä k vzniku, zmene alebo zániku tých práv alebo povinností, ktoré právne predpisy s takýmto prejavom spájajú.

11. Podľa § 37 ods. 1 OZ právny úkon sa musí urobiť slobodne a vážne, určite a zrozumiteľne; inak je neplatný.

12. Podľa § 39 OZ neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

13. Podľa § 42a ods. 1 a 2 OZ:

(1) Veriteľ sa môže domáhať, aby súd určil, že dlžníkove právne úkony podľa odsekov 2 až 5, ak ukracujú uspokojenie jeho vymáhateľnej pohľadávky, sú voči nemu právne neúčinné. Toto právo má veriteľ aj vtedy, ak je nárok proti dlžníkovi z jeho odporovateľného právneho úkonu už vymáhateľný alebo ak už bol uspokojený.

(2) Odporovať možno právnomu úkonu, ktorý dlžník urobil v posledných troch rokoch v úmysle ukrátiť svojho veriteľa, ak tento úmysel musel byť druhej strane známy, a právnomu úkonu, ktorým bol veriteľ dlžníka ukrátený a ku ktorému došlo v posledných troch rokoch medzi dlžníkom a osobami jemu blízkymi (§ 116 a 117) alebo ktoré dlžník urobil v uvedenom čase v prospech týchto osôb s výnimkou prípadu, keď druhá strana vtedy dlžníkov úmysel ukrátiť veriteľa aj pri náležitej starostlivosti nemohla poznať.

14. Podľa § 42a ods. 3 písm. a) OZ, odporovať možno tiež právnomu úkonu, ktorým bol veriteľ dlžníka ukrátený a ku ktorému došlo v posledných troch rokoch medzi dlžníkom a a) osobou jemu blízkou (§116 a 117).

15. Podľa § 42b ods. 1 až 4 OZ:

(1) Právo odporovať právny úkonom môže uplatniť veriteľ žalobou.

(2) Právo odporovať právnomu úkonu sa uplatňuje proti tomu, kto mal z odporovateľného právneho úkonu dlžníka prospech.

(3) Právo odporovať právnomu úkonu možno uplatniť nielen proti osobám, ktoré s dlžníkom dojednali odporovateľný právny úkon, ale aj proti ich dedičom alebo právnym nástupcom; proti tretím osobám len vtedy, ak im boli známe okolnosti odôvodňujúce odporovateľnosť právnomu úkonu proti ich predchodcovi.

(4) Právny úkon, ktorému veriteľ s úspechom odporoval, je právne neúčinný a veriteľ môže požadovať uspokojenie svojej pohľadávky z toho, čo odporovateľným právnym úkonom ušlo z dlžníkovho majetku; ak to nie je možné, má právo na náhradu voči tomu, kto mal z tohto úkonu prospech.

16. Podľa § 116 OZ, blízkou osobou je príbuzný v priamom rade, súrodenec a manžel; iné osoby v pomere rodinnom alebo obdobnom sa pokladajú za osoby sebe navzájom blízke, ak by ujmu, ktorú utrpela jedna z nich, druhá dôvodne pociťovala ako vlastnú ujmu.

17. Podľa § 117 OZ, stupeň príbuzenstva dvoch osôb sa určuje podľa počtu zrodení, ktorými v priamom rade pochádza jedna od druhej a v pobočnom rade obidve od najbližšieho spoločného predka.

18. Podľa § 60 ods. 1 až 3 zákona č. 7/2005 Z.z. o konkurze a reštrukturalizácii,

(1) Odporovať možno tiež každému právnomu úkonu, ktorým dlžník ukrátil svojich veriteľov (ďalej len „ukracujúci právny úkon“), ak bol urobený s úmyslom dlžníka ukrátiť svojich veriteľov a tento úmysel bol alebo musel byť druhej strane známy.

(2) Ak ide o právny úkon urobený v prospech osoby spriaznenej s dlžníkom, úmysel dlžníka ukrátiť svojich veriteľov, ako aj vedomosť druhej strany o tomto úmysle sa predpokladá, ak sa nepreukáže opak.
(3) Odporovať možno len tým ukracujúcim právnym úkonom, ktoré boli urobené počas piatich rokov pred začatím konkurzného konania.

19. Z vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že žalobca má voči manželovi žalovanej - P. O. existujúce pohľadávky titulom právoplatných a vykonateľných súdnych rozhodnutí, a to: rozsudku Okresného súdu Žilina sp.zn. 14C/218/2015-86 z 20.09.2016 právoplatného 18.10.2016 a vykonateľného 22.10.2016, ktorým bol dlžník zaviazaný zaplatiť žalobcovi sumu 7.070 Eur a príslušenstva úrokov z omeškania, uznesenia Okresného súdu Žilina sp.zn. 14C/218/2015-92 z 25.10.2016 právoplatného 15.11.2016 a vykonateľného 19.11.2016, ktorým bol dlžník zaviazaný zaplatiť žalobcovi trovy konania spočívajúce v trovách právneho zastúpenia 1.682,43 Eur a súdneho poplatku 572,50 Eur, rozsudku Okresného súdu Žilina sp. zn. 27C/11/2015 z 31.05.2017 právoplatného 13.12.2018 a vykonateľného 18.12.2018 v spojení s Rozsudkom Krajského súdu v Žiline č. k. 7Co/261/2018-265 z 28.11.2018 právoplatného a vykonateľného 13.12.2018, ktorými bol dlžník zaviazaný zaplatiť žalobcovi sumu 26.675 Eur a príslušenstva úrokov z omeškania, uznesenia Okresného súdu Žilina č. k. 27C/11/2015-276 z 30.01.2019, ktorým bol dlžník zaviazaný zaplatiť žalobcovi trovy odvolacieho konania vo výške 534,45 Eur. Uvedené skutočnosti žalobca preukázal právoplatnými rozhodnutiami súdu a žalovaná ich nerozporovala.

20. Ďalej mal súd za preukázané, že žalovaná požiadala o zrušenie BSM za trvania manželstva, o čom súd rozhodol rozsudkom sp.zn. 42Pc/11/2018 zo dňa 5.10.2018 a následne dňa 17.12.2018 uzavrela žalovaná s manželom Dohodu o vyporiadaní BSM (č.l. 60), na základe ktorej nadobudla nehnuteľnosti - byt a pozemok, motorové vozidlo a zostatok úveru v Slovenskej sporiteľni. Manžel žalovanej nadobudol obchodný podiel v spoločnosti Y. B., X..H..E., ktorej je konateľom a spoločníkom.

21. Žalobca v žalobe tvrdil, že právny úkon žalovanej a jej manžela, Dohoda o vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva manželov zo dňa 17.12.2018, odporuje zákonu a je tak voči žalobcovi neúčinná v zmysle § 42a ods. 1 a 2 OZ, nakoľko úmyslom dlžníka žalobcu (manžela žalovanej) bolo znížiť svoj majetok a ukrátiť tak uspokojenie žalobcových vymáhateľných pohľadávok. Súd s ohľadom na sporné tvrdenia strán sporu vykonal dokazovanie za účelom preukázania, či mala žalovaná pri uzavretí Dohody o vyporiadaní BSM vedomosť o dlhoch svojho manžela voči žalobcovi a jeho prípadnom úmysle znížiť svoj majetok na úkor uspokojenia pohľadávky žalobcu. Predmetom dokazovania je tak posledný z predpokladov odporovateľnosti právneho úkonu, t.j. úmysel ukrátiť veriteľa (subjektívna stránka odporovateľnosti). Dôkazné bremeno v tomto prípade v zmysle citovanej právnej úpravy, znáša v danom prípade blízka osoba dlžníka, t.j. žalovaná, nakoľko platí vyvrátiteľná právna domnienka, že vedela o dlhoch svojho manžela, avšak môže preukázať, že v čase právneho úkonu nemohla s náležitou starostlivosťou vedieť o úmysle dlžníka ukrátiť veriteľa.

22. Možnosť odporovať právny úkon je popri neplatnosti právneho úkonu (§ 37) a možnosti jednostranného odstúpenia od zmluvy (§ 48 OZ) ďalším právnym následkom vadnosti právneho úkonu. Ratio legis právnej úpravy odporovateľnosti spočíva v zabezpečení ochrany veriteľa pred právnymi úkonmi jeho dlžníka, ktoré vedú k zmenšeniu majetku dlžníka a tým aj k zmareniu či ohrozeniu možnosti, aby pohľadávka veriteľa mohla byť z majetku dlžníka uspokojená. Podstata odporovateľnosti právneho úkonu spočíva v tom, že právny úkon, ktorému navrhovateľ odporuje, nie je vo vzťahu za stanovených podmienok k navrhovateľovi právne účinný; vo vzťahu k ostatným subjektom však právne účinky právneho úkonu zostávajú zachované (Ro KS v Brne z 8. 11. 1996, sp. zn. 35 Ca 70/1995). Neúčinnosť odporovateľného právneho úkonu len voči ukrátenému veriteľovi je relatívnou neúčinnosťou, na rozdiel od platnosti právneho úkonu, lebo s právnym úkonom sa inak spájajú všetky právne následky, ku ktorým úkon smeroval. Táto neúčinnosť voči veriteľovi pôsobí na základe právoplatnosti rozsudku súdu, a to ex tunc. Vo vzťahu k ostatným osobám zostáva odporovateľný právny úkon účinným. Odporovateľnosť je vo svojej podstate procesným inštitútom. Znamená veriteľovo právo domáhať sa na súde právnej neúčinnosti právneho úkonu dlžníka. Neúčinnosť odporovateľného právneho úkonu má hmotnoprávnu povahu. Pôsobí len voči veriteľovi na základe právoplatného rozhodnutia súdu, pričom má účinky ex tunc (od začiatku). Jeho zmyslom a hlavným účelom je zabrániť dlžníkovi, aby nepoctivými úkonmi zmenšujúcimi svoj majetok ukrátil vymáhateľné pohľadávky veriteľa. Právo domáhať sa odporovateľnosti právneho úkonu sa veriteľovi priznáva aj vtedy, ak je nárok proti dlžníkovi z jeho odporovateľného úkonu už vymáhateľný (veriteľ má exekučný titul) alebo ak už bol uspokojený. Právo veriteľa odporovať

právnemu úkonu dlžníka sa realizuje prostredníctvom odporovacej žaloby o neúčinnosť právneho úkonu. Aktívne legitimovaný na podanie tejto žaloby je veriteľ, ktorý má v čase rozhodovania súdu voči dlžníkovi vymáhateľnú pohľadávku, čiže keď je pohľadávka splatná, keď má veriteľ podklad pre výkon rozhodnutia (tzv. exekučný titul) a keď odporovateľným úkonom dlžníka došlo k zmenšeniu majetku dlžníka v tom smere, že sa tým ukracuje uspokojenie veriteľovej pohľadávky.

23. V prejednávanej veci žalobca odporuje právnemu úkonu, ktorým je Dohoda o vyporiadaní BSM, ktorá je právnym úkonom, ktorý možno podľa rozhodovacej praxe vyšších súdnych autorít za určitých predpokladov odporovať, t.j. vtedy, ak vec ušla z bezpodielového spoluvlastníctva dlžníka a jeho manžela. Dohode o vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva manželov možno úspešne odporovať, ak bývalí manželia pri vyporiadaní postupovali síce podľa § 150 OZ, ak konkrétne rozdelenie vecí, príp. práv a záväzkov bolo dlžníkom úmyselne volené tak, aby stav po vyporiadaní znemožnil alebo celkovo vylúčil uspokojenie pohľadávky veriteľa (Ro NS ČR 27. 11. 2001, sp. zn. 21 Cdo 2345/2000).

Prevod nehnuteľnosti dlžníka, ktorý sa zapisuje do katastra nehnuteľností, na osoby blízke dlžníkovi možno považovať za odporovateľný právny úkon len vtedy, ak na jeho základe došlo ku vkladu práva do katastra nehnuteľností. Veriteľ môže odporovať každému právnemu úkonu dlžníka, ktorým sa ukracuje uspokojenie jeho vymáhateľnej pohľadávky a ktorý dlžník urobil v úmysle ukrátiť svojho veriteľa. Je nepochybné, že takýmto právnym úkonom môže byť aj dohoda o vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva manželov, nakoľko po jej uzavretí alebo ak sa týka nehnuteľnosti, po jej účinnosti nemôže veriteľ dosiahnuť bez pomoci odporovacej žaloby uspokojenie svojej pohľadávky z majetku, ktorý pripadol manželovi (bývalému manželovi) dlžníka (Pozri aj NS ČR 21 Cdo 2791/99). Pri právnych úkonoch, na základe ktorých vznikajú práva vkladom do katastra nehnuteľností možno v zmysle §42a ods. 2 Občianskeho zákonníka považovať za právny úkon urobený dlžníkom poprípade za právny úkon, ku ktorému došlo medzi dlžníkom a osobami jemu blízkymi iba taký právny úkon, na základe ktorého bolo vložené právo do katastra nehnuteľností. Trojročné plynutie lehoty pre uplatnenie práva odporovať takémuto právnemu úkonu dlžníka začína plynúť dňom nasledujúcim po dni, ku ktorému vznikli účinky vkladu práva do katastra nehnuteľností. Okolnosti ohľadom dátumu uvedenému na písomnom vyhotovení napr. dohody o vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva manželov, dátumu overenia podpisov na takejto dohode by mohli byť dôležité z hľadiska ustanovenia § 42a ods. 2 Občianskeho zákonníka pre unesenie dôkazného bremena odporcom o tom, že o dlžníkovom úmysle ukrátiť odporovaným právnym úkonom veriteľa nevedel a ani nemohol vedieť, napriek tomu, že vyvinul náležitú starostlivosť, aby tento dlžníkov úmysel poznal (rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici, sp. zn. 12 Co/145/2007).

24. Súd konštatuje, že podmienky odporovateľnosti právneho úkonu sú splnené. V danej veci existuje právny úkon, ktorým sa ukracuje pohľadávka veriteľa (a) - Dohoda o vyporiadaní BSM. Ide o platný právny úkon (b), nakoľko súd nemal preukázaný opak. Žalobca preukázal, že jeho pohľadávka voči veriteľovi je vymáhateľná (c), nakoľko má voči nemu nárok titulom právoplatných a vykonateľných rozhodnutí súdov. Zároveň súd konštatuje, že na základe Dohody o vyporiadaní BSM medzi dlžníkom žalobcu a žalovanou došlo k ukráteniu veriteľa (d), pretože titulom vykonateľných súdnych rozhodnutí, ktoré sú predmetom exekučných konaní, nedošlo k uspokojeniu pohľadávky žalobcu z dôvodu nemajetnosti dlžníka. Ukrátenie veriteľa je objektívnou stránkou odporovateľnosti. Ukrátením veriteľa je také zmenšenie (zníženie) dlžníkovho majetku, že tento nestačil na uspokojenie veriteľovej pohľadávky. Nie je dôležité, aký veľký bol dlžníkov majetok v rozhodnej dobe, ale to, že tento majetok bol odporovateľným právnym úkonom zmenšený. Zmenšenie dlžníkovho majetku v dôsledku určitého právneho úkonu nie je dôvodom neúčinnosti tohto úkonu, ak aj takto zmenšený dlžníkov majetok stačí na uspokojenie veriteľovej vymáhateľnej pohľadávky. Ukracovanie uspokojenia veriteľovej pohľadávky je podmienkou aktívnej legitímácie a musí existovať najneskôr v čase, keď súd o odporovacej žalobe rozhoduje. Súd bude teda skúmať otázku, či určitý úkon dlžníka ukrátil alebo neukrátil uspokojenie veriteľovej pohľadávky. Bremeno tvrdenia a dôkazné bremeno o tom, že pohľadávka je vymáhateľná a že dlžníkove právne úkony ukracujú jej uspokojenie, znáša veriteľ.

25. Posledným predpokladom odporovateľnosti právneho úkonu je úmysel ukrátiť veriteľa (subjektívna stránka odporovateľnosti). Uvedené bolo predmetom dokazovania. Úmyslom ukrátiť veriteľa sa rozumie úmysel priamy (dolus directus), t. j. vedomie dlžníka, že svojím právnym úkonom ukráti veriteľovu pohľadávku a vôľa tak urobiť. Inými slovami: dlžník sa chce vyhnúť svojej povinnosti veriteľovu pohľadávku splniť. Nepožaduje sa však vedomie dlžníka, že veriteľova pohľadávka je vymáhateľná, stačí objektívna skutočnosť, že je vymáhateľná. U právnickej osoby sa za úmysel ukrátiť veriteľa považujú

prípady, ak úmysel možno pričítať osobám, ktoré vystupujú v mene právnickej osoby (t. j. štatutárny orgán). Preukázanie úmyslu je jednou z najzložitejších a najpodstatnejších otázok odporovateľnosti právneho úkonu v konkrétnom prípade. Úmysel ukrátiť veriteľa sa predpokladá pri právnych úkonoch, ktorými boli veritelia dlžníka ukrátení a ku ktorým došlo medzi dlžníkom a osobami jemu blízkymi alebo ktoré dlžník urobil v prospech týchto osôb. Túto právnu domnienku možno vyvrátiť, teda preukázať, že neplatí, ak sa dokáže, že druhá strana dlžníkov úmysel ukrátiť veriteľa aj pri náležitej starostlivosti nemohla rozpoznať.

26. Z výsluchu žalovanej na pojednávaním dňa 27.5.2020 vyplynulo, že práca žalovanej vyžaduje týždenné cestovanie od pondelka do piatka, pričom ide o oblasť Slovenskej a Českej republiky. Uviedla, že byt, ktorý je predmetom Dohody o vyporiadaní BSM bol zakúpený za peniaze z predaja jej bytu nadobudnutého pred manželstvom a príjmu žalovanej, ktorý bol vyšší ako príjem manžela. Žalovaná uviedla, že v rámci podnikania manžela vedela, že mu občas neuhradili faktúry. Peniaze, ktoré manželovi poskytla ako pôžičku mali byť určené na úhradu odvodov, prípadne daní, o iných okolnostiach ju manžel neinformoval. V roku 2017 požiadala žalovaná banku o úver, pričom ten jej bol poskytnutý. Banka je neinformovala o dlhoch manžela. K zrušeniu BSM došlo z dôvodu obavy o prípadný zásah do vlastníckeho práva k bytu, a to aj vo vzťahu k získanému hypotekárnemu úveru. Na otázku o príjme manžela uviedla, že nemajú spoločný účet a jeho výšku nepozná. Rovnako uviedla na otázku žalobcu, že s jeho partnerkou chodievala celý rok 2018 na kávu, no o dlhoch jej manžela nevedela.

27. Z výsluchu svedka - P. Ž., P. O., na pojednávaní dňa 7.6.2021 vyplynuli viaceré skutočnosti. Samotný svedok uviedol, že v roku 2016 a 2018 si požičiaval finančnú hotovosť od svojej manželky. V roku 2016 išlo o sumu 1.500 eur, v roku 2018 približne o sumu 6.500 Eur, pričom išlo o pôžičku za účelom dofinancovania nejakých nedoplatkov na DPH, prípadne daní a vecí spojených s podnikaním. Svedok uviedol, že manželka o jeho problémoch súvisiacich s podnikaním nevedela, pretože mali oddelené účty a on jej tieto skutočnosti nehovoril. Na druhej strane konštatoval, že sa žalovaná informovala o jeho dlhoch v podnikaní, a to aj v čase spísania Dohody o vyporiadaní BSM, avšak on ju nechcel svojimi problémami zaťažovať. Ďalej z výpovede svedka vyplynulo, že v podnikaní mal finančné ťažkosti, a tak chcel Dohodou o vyporiadaní BSM ochrániť rodinu. Z rovnakej dohody došlo aj k zrušeniu bezpodielového spoluvlastníctva manželov. K vzniku živnostenského oprávnenia v roku 2018, ktoré bolo dôvodom podania žaloby o zrušenie bezpodielového spoluvlastníctva manželov, konštatoval, že sa mu naskytla možnosť fungovania mimo spoločnosti AspenEco, a to v oblasti klimatizácii, z tejto živnosti však nedosiahol žiaden príjem a následne ju zrušil.

28. Z výpovede svedkyne, Y. O., vyplynulo, že so žalovanou boli blízke kamarátky, poznali sa od detstva a stretávali sa až do času, kedy mal žalobca - jej druh nevyriešené spory s manželom žalovanej, ktoré sa týkali neuhradenia pohľadávky, t.j. do leta 2019. Svedkyňa poznamenala, že na káve v reštaurácii Vulcano, v lete 2016, sa okrem iného svedkyňa so žalovanou zhovárali aj o partnerských problémoch, kedy z rozhovoru vyplynulo, že žalovaná vie o dlhu svojho manžela voči žalobcovi. Svedkyňa táto skutočnosť prekvapila. Z rozhovoru však vyplynulo, že žalovanej uviedla, že jej manžel je ručiteľom pôžičky od žalobcu a odmieta ju splatiť, na čo žalovaná svedkyňa uviedla, že to už raz spravil a že sa naňho preto veľmi hnevá.

29. Z listinných dôkazov predložených žalobcom a žalovanou mal súd ďalej za preukázanú časovú následnosť jednotlivých právnych úkonov - v prvom rade je nepochybné, že voči žalobcovi existujú právoplatné a vykonateľné rozhodnutia súdu za rok 2016 a 2018. Je nesporné, že manžel žalovanej, ktorý už v minulosti dlhodobo podnikal si v marci 2018 založil živnosť, čo má súd za účelové konanie, nakoľko práve táto živnosť bola dôvodom na zrušenie bezpodielového spoluvlastníctva manželov. Súd má za to, že manžel žalovanej dlhodobo podnikal, a tak dôvodom pre zrušenie BSM mohli byť už jeho predošlé podnikateľské aktivity. Je totiž nesporné, že manžel žalovanej je od 1.1.2012 konateľom v spoločnosti AspeN Eco, s.r.o. Okrem toho mal manžel žalovanej aj iné živnosti, a to už od roku 1998 do roku 2012, pričom v čase vyporiadania BSM mal zriadenú novú živnosť zo dňa 1.3.2018, ktorá zanikla 4.12.2018 (č.l. 180 - výpis zo živnostenského registra). Práve táto nová živnosť bola podkladom pre zrušenie BSM za trvania manželstva rozsudkom zo dňa 5.10.2018, pričom k dohode o vyporiadaní BSM došlo 17.12.2018. Samotný svedok P. O., S..U.. T. Ž. J. Q., že zo živnosti založenej 1.3.2018 nemal žiaden príjem. Súd má preto za jednoznačne preukázaný zámer samotného dlžníka ukrátiť veriteľa, t.j. žalobcu. Z vyjadrenia dlžníka - svedka P. O. súd považoval za preukázané, že dôvodom zrušenia BSM a jeho vyporiadania Dohodou zo dňa 17.12.2018 boli jeho dlhy a snaha ochrániť majetok rodiny. Z

uvedeného je zrejmé, že úmyslom dlžníka bolo predísť povinnosti uhradiť svoje záväzky a vedomosť, že pre prípad neuhrádzania vymáhateľných pohľadávok môže dôjsť k exekúcii majetku v bezpodielovom spoluvlastníctve manželov. Aj ďalšie kroky dlžníka smerovali k tomu, aby sa vyhol úhrade svojich finančných záväzkov. Dlžník, t.j. manžel žalovanej, požiadal o určenie splátkového kalendára a ochranu pred veriteľmi, o čom Okresný súd Žilina rozhodol uznesením sp.zn. 3Ods/2/2019. Následne v súlade s ustanovením § 168c ods. 7 zákona č. 7/2005 Z.z. konkurze a reštrukturalizácii rozhodol o tom, že pomery dlžníka neumožňujú zostaviť splátkový kalendár. Uvedené skutočnosti mal súd za preukázané z verejne dostupných registrov (Obchodný vestník) ako aj uznesenia na č.l. 116 spisu. Súd mal ďalej z verejne dostupného registra úpadcov ako aj Obchodného vestníka (č.l. 194) za preukázané, že uznesením Okresného súdu Žilina zo dňa 24.02.2020, sp. zn. 3OdK/40/2020, bol vyhlásený konkurz na majetok dlžníka: P. O., nar. 04.01.1970, trvale bytom Jaseňová 3217/29, 010 07 Žilina, do 04.12.2018 podnikajúci pod obchodným menom P. O. Y., s miestom podnikania Jaseňová 3217/29, 010 07 Žilina, IČO: 35 290 528. Aj z týchto postupov dlžníka je zrejmá snaha o to, aby sa reálne vyhol úhrade nezaplatených dlhov. Z tvrdení žalobcu vyplynulo, že konanie dlžníka žalobca ako veriteľ napadol žalobou o zrušení oddĺženia v júni 2020 a toto konanie je vedené pod sp. značkou 2 Odi/3/2020. Rovnako sa predmetné poškodzovanie veriteľa rieši v trestnom konaní vedenom na Okresnom súde Žilina, kde je podaná obžaloba na manžela pani žalovanej, pána O. pod spisovou značkou 48T/94/2020, kde sudca aj vydal trestný rozkaz, proti ktorému pán O. podal odpor, takže toto trestné konanie nie je momentálne ešte skončené. Úmysel dlžníka žalobcu má tak súd za nesporný. V konaní o odporovateľnosť právneho úkonu voči blízkej osobe dlžníka je však nutné, aby blízka osoba preukázala, že aj pri vynaložení náležitej starostlivosti o odporovateľnosti právneho úkonu nemohla vedieť. Vo vzťahu k tomuto má súd za to, že túto skutočnosť žalovaná nepreukázala a účinne nevyvrátila domnienku vedomosti o úmysle dlžníka - svojho manžela, ukrátiť veriteľa. Súd preto skúmal, či žalovaná ako druhá strana Dohody o vyporiadaní BSM v čase jej uzavretia dlžníkov úmysel ukrátiť veriteľa aj pri náležitej starostlivosti nemohla rozpoznať.

30. Neúčinnosť odporovateľného právneho úkonu má hmotnoprávnu povahu. Na rozdiel od platnosti právneho úkonu pôsobí len voči veriteľovi na základe právoplatného rozhodnutia súdu, pričom má účinky ex tunc (od začiatku). Vo vzťahu k ostatným osobám zostáva odporovateľný právny úkon účinným. Voči právnym úkonom dlžníka možno úspešne odporovať v 3-ročnej lehote. V tejto lehote musí byť žaloba doručená na súd. Vzhľadom na to, že ide o prepadnú (prekluzívnu) lehotu, súd na ňu prihliada z úradnej moci. Lehota v trvaní 3 rokov plynie od urobenia právneho úkonu. V prípade prevodu nehnuteľnosti dlžníka, ktorý sa zapisuje do katastra nehnuteľností, 3-ročná lehota na uplatnenie práva odporovať právnym úkonom dlžníka začína plynúť dňom nasledujúcim po dni, ku ktorému vznikli právne účinky vkladu práva do katastra nehnuteľností. Oba druhy odporovateľných právnych úkonov sa však vzájomne líšia skutkovou podstatou a dôkazným bremenom. Prvý prípad odporovateľnosti sa týka právneho úkonu, ktorý dlžník urobil v posledných 3 rokoch v úmysle ukrátiť veriteľa (animo fraudandi), ak musel byť tento úmysel druhej strane známy. Úmysel dlžníka a vedomosť druhej strany právneho úkonu ukrátiť ktoréhokoľvek veriteľa musí byť veriteľom tvrdný a dokázaný. Ak veriteľ neuplatní svoje odporovacie právo do 3 rokov od doby, kedy bol odporovateľný právny úkon urobený, jeho právo odporovať zanikne. Druhým prípadom (t.j. prípad prejednávanej veci) odporovateľnosti sú právne úkony, ktorými boli veritelia dlžníka ukrátení a ku ktorým došlo v posledných 3 rokoch medzi dlžníkom a osobou jemu blízkou (§ 116 a § 117 OZ) alebo ktoré urobil dlžník v uvedenom čase v prospech týchto osôb, s výnimkou prípadu, keď druhá strana dlžníkov úmysel ukrátiť veriteľa nemohla rozpoznať ani pri náležitej starostlivosti. V týchto prípadoch zákon úmysel dlžníka ukrátiť veriteľa i vedomosť blízkej osoby o existencii tohto úmyslu predpokladá. Osoba blízka dlžníkovi sa môže podľa ustanovenia § 42a ods. 2 OZ ubrániť odporovacej žalobe, len ak preukáže, že o dlžníkovom úmysle skrátiteľ odporovateľným právnym úkonom veriteľa nevedela a ani nemohla vedieť, napriek tomu, že vyvinula náležitú starostlivosť na poznanie tohto dlžníkovho úmyslu a šlo o náležitú starostlivosť. Zákonná požiadavka „náležitej starostlivosti“ podľa § 42a ods. 2 OZ znamená, že dlžníkovi blízka osoba sa pri právnych úkonoch s dlžníkom alebo pri právnych úkonoch, ktoré dlžník urobil v jej prospech, musí presvedčiť, že právny úkon neskracuje veriteľa dlžníka a nesmie robiť právne úkony (prijímať podľa nich plnenia) na ujmu práv veriteľa dlžníka; v prípade, že sa tak nezachová, musí byť uzrozumená s tým, že veriteľ môže požadovať uspokojenie svojej pohľadávky aj z majetku, ktorý na základe takého právneho úkonu od dlžníka nadobudla (Ro NS ČR z 23. 1. 2002, sp. zn. 21 Cdo 313/2001). Vynaloženie náležitej starostlivosti predpokladá, že osoba blízka dlžníkovi vykonala s ohľadom na okolnosti prípadu a s prihliadnutím na obsah právneho úkonu dlžníka takú činnosť (aktivitu), aby úmysel dlžníka skrátiteľ veriteľa, ktorý tu v dobe odporovaného právneho úkonu musel byť, z ich výsledku spoznala (t. j. aby sa o tomto úmysle dozvedela). Nie je pritom

významné, či dlžník týmto právnym úkonom plnil svoj morálny alebo právny záväzok (Ro NS ČR z 23. 5. 2001, sp. zn. 21 Cdo 1912/2000)

Ak sa má osoba dlžníkovi blízka podľa ustanovenia § 42a ods. 2 OZ ubrániť odporovacej žalobe, musí preukázať, že dlžníkov úmysel skrátiť veriteľa nemohla aj pri náležitej starostlivosti poznať, aj keď dlžník uzavretím odporovanej zmluvy alebo urobením odporovateľného právneho úkonu v jej prospech plnil svoju morálnu alebo právnu povinnosť (zo zákona, zmluvy alebo z iného právneho dôvodu) (Rc 35/2002). Úspešná obrana žalovanej, osoby blízkej dlžníkovi podľa ustanovenia § 42a ods. 2 OZ spočíva nielen v jej tvrdení, že o úmysle dlžníka skrátiť odporovaným právnym úkonom veriteľa nevedela a ani nemohla vedieť, ale aj v tvrdení a preukázaní toho, že o tomto úmysle nevedela a ani nemohla vedieť, hoci vyvinula „starostlivosť“ na spoznanie tohto úmyslu dlžníka a išlo o „náležitú starostlivosť“. Vynaloženie náležitej starostlivosti predpokladá, že osoba dlžníkovi blízka vykonala so zreteľom na okolnosti prípadu a s prihliadnutím na obsah právneho úkonu dlžníka takú činnosť (aktivitu), aby úmysel dlžníka skrátiť veriteľa, ktorý tu v čase odporovaného právneho úkonu objektívne vzaté musel byť, z jej výsledkov spoznala (t. j. aby sa o tomto úmysle dozvedela) (Ro NS ČR z 5. 11. 2008, sp. zn. 30 Cdo 978/2007). Vynaložením náležitej starostlivosti osobami blízкими dlžníkovi sa rozumie, že osoba dlžníkovi blízka vykonala s ohľadom na okolnosti prípadu a s prihliadnutím na obsah právneho úkonu dlžníka takú činnosť (aktivitu), aby úmysel dlžníka skrátiť veriteľa, ktorý tu v dobe odporovaného právneho úkonu objektívne vzaté musel byť, z jeho dôsledkov poznala (t. j. aby sa o tomto úmysle dozvedela). Uvedené platí aj v prípade, že dlžník uzavretím odporovanej zmluvy alebo urobením odporovaného právneho úkonu v jeho prospech plní svoju „morálnu“ alebo právnu povinnosť (zo zákona, zmluvy alebo z iného právneho dôvodu) (Ro NS ČR zo 7. 5. 2002, sp. zn. 21 Cdo 1290/2001).

31. Z výsledkov vykonaného dokazovania mal súd za to, že manželka už v minulosti požičiavala peniaze na dlhy manžela, sama hradila náklady domácnosti, t.j. vedela, že finančná situácia manžela je nepriaznivá. S ohľadom na túto skutočnosť tvrdenú žalovanou, ale aj jej manželom v rámci výsluchu svedka dňa 7.6.2021, vyznieva tvrdenie svedkyne Y. O. ako pravdivé a logické, keď uviedla, že „žalovaná jej povedala, že sa hnevá na manžela, pretože už v minulosti si narobil dlhy“. Z uvedeného je zrejmé, že žalovaná minimálne z dôvodu, že manžel mal opakovane v minulosti dlhy, sama mu na ich vyrovnanie poskytovala finančnú hotovosť, vedela o insolventnosti svojho manžela a možných dlhoch, javí sa ako pravdivé, že s týmto úmyslom, t.j. ochrániť majetok rodiny pred známymi, existujúcimi dlhmi manžela pristúpila k žalobe o vyporiadanie BSM ako aj následne Dohode o vyporiadanie BSM. Neobstojí ani tvrdenie žalovanej, že sa manžela na existenciu dlhov pýtal a ten jej ich neoznámil. Je logické, že keď manžel mal opakovane v minulosti dlhy, pričom naposledy žalovaná požičiavala manželovi peniaze na dlhy vo februári 2018, mala vynaložiť dostatočnú starostlivosť (s ohľadom na predošlé skúsenosti s vytváraním dlhov manžela), aby sa presvedčila o pravdivosti jeho tvrdení. Na tieto účely je možné informácie o prípadných dlhoch zistiť aj z Centrálného registra exekúcií, ktorý je verejným zoznamom dostupným na webovom sídle komory, do ktorého sa zapisujú údaje o každej právoplatne neskončenej exekúcii. Podrobnosti a rozsah zapisovaných údajov upravuje zákon č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov a vyhláška č. 355/2014 Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky z 10.decembra 2014 o centrálnom registri exekúcií. Navyše, žalovaná podala návrh na zrušenie bezpodielového spoluvlastníctva manželov v čase existencie tohto centrálného registra. Prípadne pred pristúpením k Dohode o vyporiadanie BSM si tieto skutočnosti mohla overiť nielen u manžela, ale aj z verejne dostupných zdrojov, a to najmä z dôvodu, že manžel mal v minulosti dlhy opakovane. Rovnako neobstojí ani tvrdenie, že o dlhoch manžela nevedela, pretože nemali spoločný účet. Je bežné v manželstve, že každý z manželov má vlastný bankový účet, o to viac, ak je jeden z účtov podnikateľský. Preto samotná existencia oddelených účtov manželov bez ďalšieho nepreukazuje nevedomosť o finančnej situácii druhého manžela. Navyše, je nepravdepodobné, že žalovaná nevedela o dlhu manžela aj s ohľadom na to, že voči jeho osobe bolo vedené konanie o úhradu pohľadávky žalobcu, s ktorého družkou bola v blízkom priateľskom vzťahu. Taktiež je nutné zohľadniť aj fakt, že v konaniach pred súdom zastupoval manžela žalovanej ten istý právny zástupca, ktorý zastupoval žalovanú v konaní o návrhu na zrušenie bezpodielového spoluvlastníctva manželov. Pri rešpektovaní povinnosti mlčanlivosti advokáta pri výkone jeho činnosti, je nepravdepodobné, že by si manželia navzájom neoznámili tak závažné skutočnosti ako sú vedené dlhé súdne konania a zároveň sa dávali „náhodne“ zastúpiť tým istým advokátom. V tomto bode súd považuje za potrebné zdôrazniť, že súd nespochybňuje zachovávanie mlčanlivosti advokátom, spochybňuje iba vzájomnú nevedomosť manželov o finančných problémoch manžela žalovanej, a to s ohľadom na „náhodné“ zastupovanie oboch manželov v súdnych konaniach tým istým advokátom. V kontexte tvrdení strán sporu súd považuje za pravdivé a logické tvrdenia svedkyne o tom, že pri rozhovore so žalovanou vyplynulo, že o dlhu

svojho manžela voči žalobcovi vedela. Žalovaná toto tvrdenie priamo nenamietala, pričom súd ani s ohľadom na pomer svedkyne k žalobcovi nemal o pravdivosti výpovede pochybnosť, a to aj s ohľadom na skutočnosti vyplývajúce z výpovedí žalovanej a svedka P. O..

32. Na základe vyššie uvedených skutočností súd dospel k záveru, že žalovaná nepreukázala, t.j. neuniesla dôkazné bremeno, ohľadom svojej procesnej obrany, kedy tvrdila, že o dlhoch svojho manžela nevedela. Súd mal za to, že pri vynaložení náležitej starostlivosti sa mohla o dlhoch svojho manžela v čase uzavretia Dohody o vyporiadaní BSM jednoducho dozvedieť, resp., že reálne o ich existencii aj vedela. S ohľadom na uvedené súd žalobe v celom rozsahu vyhovel a rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku.

33. Podľa ust. § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

34. Podľa ust. § 262 ods. 1 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

35. Podľa ust. § 262 ods. 2 CSP, o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

36. Súd tak s poukazom na cit. ust. § 262 ods. 1 CSP rozhodol o nároku žalobcu ako procesne úspešnej strany, na náhradu trov konania podľa ust. § 255 CSP, pričom vzhľadom na plný úspech žalobcu vo veci, zaviazal žalovanú ako neúspešnú stranu sporu na náhradu trov konania žalobcu v celom rozsahu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Žilina.

Podľa ustanovenia § 125 ods. 1 CSP odvolanie možno urobiť písomne, a to v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe.

Podľa ustanovenia § 125 ods. 2 CSP podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva.

Podľa ustanovenia § 125 ods. 3 CSP odvolanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil.

Podľa ustanovenia § 363 CSP v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa ustanovenia § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa ustanovenia § 365 ods. 2 CSP odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa ustanovenia § 366 CSP prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov); ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.